

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Diumenge 24 de Octubre de 1897

Núm. 8.401

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 3.50
En provincias trimestre. 10.00
Extranjer y Ultramar 15.00
Antónels, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals
llibrerias d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofre, carrer Junquera, 6.
No's retornan los originals encara que no's publicuin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

MALALTS DELS ULLS

Lo **DOCTOR BIADA**, oculista del Hospital del S. C. de Barcelona, ex-
quefe de clinica y ab titol de las universitats de Berlin y Würzburg, ex-ajudant
dels Drs. Wecker y Landolt de Paris.

Reben CONSULTA á Reus, tots los diumenges y dilluns de 9 á 12 y de 4 á 5.
Arrabal alt de Jesús, 38, sobre l' Correu.

Los demés dias á Barcelona, Glaris, 44, cantonada á la Gran Via, de 11 á una
y de 4 á 5.

CREMA LÁCTEA ROMEU

Reproductora de la llet

aprobada per la M. Iltre. Academia Médica Farmacéutica
de Barcelona.

Eficassment recomenada para augmentar la llet á las Mares de familia, en cuants cas-
sos s' hagi retirat per disgust, fluixetat, etc. Ab son ús, tota mare pot criar á sos
fills durant lo temps de la lactancia.

Diposit: Farmacia de A. SERRA, Arrabal de Sta. Anna, 80

REUS

PERA 'L DIA DELS MORTS

Riquíssim y variat assortit de coronas, flors artifi-
cials, rams, pensaments y demés adornos, propis pera
nitxos, panteons y sepulturas y arreglo dels demés ob-
jectes que s' troban deteriorats.

Ultima novetat y gust exquisit, á preus limitadís-
sims.
Se trobará en lo domicili de las germanas

RIPOLL

Reus. Carrer de S. Joan, 18, segon.—Reus.

Vinyas Americanas

DE
Marcial Ombrás (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, per milions.—Preus
reduhits y autenticitat garantizada.—Cinch milions d'
estacas, y un milió de barbats.

GAS REUSENSE

Aquesta Societat instalá canyerias y aparatos d'
iluminació y calefacció á qui ho solliciti, sens cap gas-
to per part del sollicitant, mediant lo pago del gas á
30 céntims de pesseta lo metre cúbich, y ab tal que'l
consum anyal arribi á una cantitat determinada.

Pera més informes y detalls, dirigirse á la fábrica.

SECCIÓ DOCTRINAL

Gangas del regionalisme

Descritas las contribucions directes y sapigut lo
que cada contribuyent ha de pagar per ellas, vaig á

apuntar las indirectas que pesen sobre d' ell y quinas
haurá de satisfacer una vegada imperi lo Regionalisme.

A la manera que las aurenetas cassan tot volant,
diferentas classes d' insectes, aixís també anotaré en
lo següent quadro las que pagarán ó no.

Quintas.	no.
Consums.	no.
Imobles.	no.
Cultiu.	no.
Bestiar.	no.
Drets de successió directe.	no.
Cédulas personals.	no.
Spus y assignacions.	no.
Sobre alcohols.	no.
Id. carruatjes de luxo.	no.
Id. recaudació accidental.	no.
Id. mistos.	no.
Id. sal.	no.
Id. explosius.	no.
Id. sucre.	no.
Id. colonials.	no.
Id. tarifa de viatgers.	no.
Id. pagos del Estat.	no.
Id. id. dels pobres.	no.
Id. amortisació del Deute.	no.
Id. transmissió d' efectes públics.	no.
Id. circulació de valors mercantils.	no.
Id. primas de segur.	no.
Id. primas de comissions dels agents de las companyias.	no.
Id. minas.	no.
Id. jochs de cartes.	no.
Id. timbre del Estat.	no.
Id. de importació.	no.
Id. de exportació.	no.
Id. impost de càrrega.	no.
Id. id. de descàrrega.	no.

Id. id. de drets menors. no.
Id. ferbe á las ánimas. no.
Id. de cuarentena y llazaret. no.
Id. de certificació d'origen. no.
Id. loterias. no.
Id. transport de mercaderias. no.
Id. honoraris dels advocats. no.
Papé sellat. no.
Polissas. no.
Sellos pera recárrech. no.
Recárrech sobre industria. no.
Id. id. id. de cédulas. no.
Tabaco. no.
Sellos pera la correspondencia. no.
Licencias d'uns d' arma para cassar y opera
servirse de furas, molt baixas. no.
Drets de successió indirecte, molt baixos. no.

En resum, tenim: que de tantas contribucions in-
directes que avuy paguem, salvo les que s' puguin ha-
ver quedat al tinté, sols 'n satisfarem quatre; advertint
que 'l tabaco es presumible s' deixi lliure son cultiu y
s' anuln las llicencias pera cassar y los drets de suc-
cessió indirecte.

Dono aquí fi, sens comentaris, á las «Gangas tri-
butativas del Regionalisme catalá», sols 'm falta pre-
guntar als que las llegerixin. Hi ha cap classe de go-
vern que las dongui ó proposi en sos prográmas?

VICENS PLANTADA Y FONOLLEDA.

Mollet del Vallés, Octubre 1897.

Recorts de viatge

ARGELIA

La place du Gouvernement d' Alger

Es tan original la «Place du Gouvernement d'
Alger» que jo no he llegit may, ni vist, en las varias
capitals que so estat, una plassa que s' hi assembli per
molts conceptes. Aquesta plassa es un poch més gran
que la plassa dels Cuartels d' aquí Reus, y dessota la
plassa que es buyda fins á vora 'l mitj, tot lo que dona
á la part de mar, hi ha 'ls locals de la gran fábrica de
licors del árabe Monsieur Admouh, la més gran de
tota l' Argelia. Y no tan sols traspasan los locals per
dessota 'l carrer de la part de baix, sino que com queda
dit, s' en entran fins al mitj de la plassa per dessota, y
que per pendre claror hi ha dalt á la cara de la plassa
unas trapas de ferro formant dibuix bastant espés, que
tindrán cada una dos metres d' ampla per sis de llarg,
y que no sé quan plou com s' ho deuen arreglar, per
que 'l aygua no caygui baix.

A la part de sol aixent hi ha la mesquita árabe, á
un costat trenta pams fondo, que s' hi baixa per dos
rams d' escalas de desde dalt de la plassa, y allavors
frente la mesquita, hi ha vintioinch ó trenta casetas
que venen fruytas, també ficadas dessota la plassa,
carrer que s' anomena per «Rampe de la Pêcherie» hi
ha dos renglas d' arbres á la part de dalt que no está
buydada, y una rengla de banchs dessota; pero que
casi no serveixen pels europeus, porque sempre están
plens de moros, únichs banchs en que hi toci l' ombra;
als demés dels vols de la plassa que hi toca 'l sol ja
quan surt, aquells ja están desembrassats fins á las sis
de la tarde que alashoras ja hi dona la sombra de las
casas, pero mentres hi toca 'l sol no hi ha cuydado que
hi sigui ningú. Tot lo caseriu dels vols de la plassa es
bonich y de bona construcció; tots los baixos de las casas
aquestas, son cafés y bars, desembocant á la plassa lo

«Boulevard de la Republique» la «rue Bab-Azoum» especie de carrer de Fernando de Barcelona, pero que hi ha porxes de cap á cap de carrer fins als jardins anomenats «Plateau Souliere» y desemboca també lo carrer gran del Teatro los carrers que venen de la Plassa de Matakof y'ls carrers que venen de la mesquita gran, aixó fa que encara que sigui un poch á la vora de mar, es un centro ahent se troban comerciants y comissionistas, punt també de parada y sortida dels ferro-carrils de via estreta, y tram-vías que voltan y traspasan tot Alger.

Al mitj de la plassa hi ha un monument al Duch d' Orleans dalt de cavall en memoria de ser ell lo conquistador d' Argelia.

De las set de la vetlla fins á las deu, s' hi passen tres horas molt bonas y mes per un europeu, donchs á las set comensan á portarhi cadiras y mes cadiras, al mitj de la plassa, deixant lo lloch de la música, fins que n' hi haurá mil, tot seguit ja ve la música dels «zoavos» en aquellas calssas blanques y amplas com unas fanfills lligadas als genolls, polayna també blanca y xaqueta roja y molt curta y estreta y un casquet vermell al cap y borla blava ó vermella; arreglan los faristols, posan papers y al punt de dos cuarts de vuyt comensan á tocar; totas aquellas cadiras que pagant dos sous ó siguin deu céntims s' hi pot asseure, acaba per no quedarne ni una de desocupada.

Mentres tocan los «zoavos» van venint gent y més gent, y s' ompla aquella plassa y 'ls cafés y bars dels voltants. Allí de gent estranya, allí de vestit estrany! Jo passejantme tot sol per aquella plassa mentres tocava la música amunt y avall per entre mitj d' aquella gent tan abigarrada, moltes vegadas fins no sentia la música, contemplant aquella gent y aquell moviment; se passejavan moros pobres, que tot lo seu vestit es una camisa de sachs fins als genolls, y res més; altres moros més arreglats, que ja portavan alló com una camisa blanca fins als genolls, lo burnus tirat á la espatlla ab lo seu turbant, sabata de xarol y 'l garrot; altres moros més rics que no portan ni burnus ni turbant, ni garrot, aquestos van ab calsas amplas color de café, mitja de seda, sabatas de xarol, y americana y hermillia igual que un europeu. De dona mora ni una, perque en pondres lo sol, ja no se 'n veu cap; després també s' hi passejavan famílies israelitas ó juheus, que si bé 'ls joves van vestits á la europea y seguint las modas, en veyan molts que anavan ab los seus verdaders trajos; los homes calsas amplas de color de cendra, xaqueta groguenca engalonada y un mocador gran fet una rodansa al cap, mitjas de seda y sabatillas, me semblavan aquells personatges de la «Passió», Anás y Caifás, puig juheus de més de mitja edat en veyan alguns en aquella classe de vestits, y més me xocavan encara las sevas donas; aquesas al cap no hi portan res, pero portan un mocador de seda fet al monyo y tirat tot al darrere; no portan cosset, pero portan un cos sense mànegas que hi ha dos galons grochs á las espatllas, y que hi ha unas mànegas de puntas postissas blanques, y brodadas á vora de la munyeca, que se 'ls hi veu tot lo dins del bras fins á la espatlla; al coll un mocadoret blanch brodat y al cos un altre, lligat al devant; las fanfills igual que las que portan las europeas. S' hi passejavan «zoavos» en calsas amplas vermelles y altres en calsas amplas blanques, policías y alguns gendarmes ab barrets de suro blanchs abaixats al devant fins als ulls, y al darrere fins baix del clatell, gent en boynas blavas que no sabia pas d' ahont eran, y gent d' allí y europeus ab sombreros de palla blanchs que es lo que 's veyan més; portantlos iguals las donas y noyas que 'ls homes, de manera que mirat per un europeu si no fos per la serietat de tots plegats se pensaria que es al carnaval, al veure tanta varietat de trajos.

Tocant las deu al rellotge de la mesquita la música acaba de tocar y la gent van marxant, tant los de la plassa com los dels cafés, trenhen las cadiras, y quan son dos cuarts d' onze torna á quedar la plassa neta; algunas collas d' árabes se passejan y alguna altra d' europeus, pero en sent las onze ja no queda ningú. Alguns dias á las onze quedava jo casi sol passejantme per aquella plassa, y com ja tots los cafés eran tancats, no hi havia altre remey que anármen á dormir.

I. LLEVAT.

Reus 22 Octubre 1897.

ARTS Y LLETRAS

Instantania

Quand les oronetes s' en entornen i cauen les primeres fulles dels arbres, venen les castanyeres, humils

venedores que son herald del hivern i fi del istiu, venen silenciosament, posen llurs parades als cantons dels carrers o als brancals de les portes i cade nit al meteix puesto, aguantant les inclemencies del temps arrupides i embolicades amb el mocadó no dient res ó cridant: ¿qui vol castanyes? hi romanen fins qu' els aumellers floreixen.

Per la nit es quand té mes caracter la castanyera; sa rilueta mitj vista en la penombra, iluminada per la llum del fanal, penjat al pom de la cadira se transforma i 's torna fantástica. Son anima pot dirse qu' es lo fanalet, sense ell pot-ser ningú es recordaria de les castanyes,—aquell petit fanal vist de lluny atreu, s' apodera de la voluntat incita i conveç y al passar-hi aprop sembla qu' el llum fassi vindre els desitjos. Ane mi m' evoca un record trist, me fa l' afecte d' un llum de cementir, penso emb una velleta qu' una nit de Janer vaig veure morta al carrer. Estava asseguda a la cadira lo cap torçat a l' espatlla i als braços lo senalló de les castanyes.

Un pilot de gent sovint renovat la voltava comentant lo succehit i fent suposicions diverses ¡Haurá mort de fret, deien alguns,—o de fam afegien d' altres. Ningú la coneixia, ni l' havien vist defallir, mori quasi de repent, hi va anar la parella d' ordre publich, l' hu, s' en ana a donarne part al Jutjat, l' altre restá al costat del cadavre....

I va començar a nevar lentament en espessos borrallons qu' es gelavan al caure enterra, la Naturalesa amortallava a la pobra castanyera que poc á poc s' anave tornant una massa blanca glaçada.... la gent un cop satisfeta la curiositat, s' en anava tot tremolant de fret.

Lo guarda i jo vam quedar tot sols, mirant tot alló sense dir paraula.... cilenci per tot arreu.... i la neu anava caient a poc a pocet.... alguns borrallons de neu cubriren els ulls de la morta que diu que havia clos la llum del fanal que feia de cirí, comença a espategar i es va estingir.

Les castanyes de la torradora mullades, produien un sorroll estrany al acabarse de cremar, semblava un sanglot, una queixa....

Se deturá una dona amb un nen, que s' en aná plorant perque no li compravan castanyes. Va esser l' unic plor.... les uniques llagrimas qu' es vessaren devant la morta i jo vaig donar la bona nit al guarda i men vaig anar pensant: «al menys s' ha plorat per les castanyes.»

HORTENSI GÜELL.

Madrid, Janer 97.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 23 d' Octubre de 1897

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER particular
9 m. 3 t.	755 765	74 72	0'0	4'6	Ras	
TEMPERATURAS			VENTS		NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo	direccio	classe	can
9 m. 3 t.	Sol. 33 Sombra 29	13	17 29	S. S.	Cumul.	473 0'3

Lo cinisme dels pastors ha arribat á un punt que es impossible de tot punt que subsisteixi si 's vol que la propietat rústica sigui respectada com á tal.

No 'ls basta que 'ls guarda termes los denunciin y que se 'ls posin multas per la Alcaaldía (que fins ara las ha pagat qui ha volgut) puig los conductors de bestiar; particularment los de cabriu, tractan de burlar la vigilancia y fins á cert punt ho consegeixen com succehit ahir que un de nostres vehins que presenció com á la partida Burgaret, tres pastors reunits donavan las olivas d' una propietat per pastura de las cabras junt ab la vinya tot com si alló no tingués amo puig se veu que dita gent estava disposada á que 's complís sa voluntat tota vegada que s' havian reunit tres pera oposarse á tota oposició que se 'ls volgués fer.

Ha arribat donchs lo cas extrêm, y s' ha de fer com vulgarment se diu, fusta ó redolts, si 's vol que s' evitin desgracias com poden succehir si un propietari tracta de que se li respecti lo seu per qual guarda satisfá la corresponent contribució.

Que 's castigui ab má forta als pastors, pero ab tot lo rigor de la ley, ó sino per lo camp no hi haurá més amo que ells que es lo que sembla que s' han proposat.

Passat demá dimars, tindrán lloch á Barcelona los funerals pera l' etern descans del que en vida fou don Artemi Padró Prtedesaba, mort en dita capital al diumenge prop passat.

Ab tal motiu reiterém á nostres amichs D. Jáume Padró Ferrer, D. Joseph Casagualda Busquets y D. Joseph Roig Huguet y demés familia nostre pésam més sentit.

Avuy á las nou de la nit se posará en escena en l' elegant teatre de la societat «El Alba» la magnífica obra de Dicenta «Juan José» y la pessa «Als peus de vosté».

Acabada la funció hi haurá ball en obsequi á las senyoretas concurrents á dita festa.

En Weyler ha sigut distituit y ja no es ni governador militar ni capitá genral de la isla de Cuba. Però lo estrany es que 'l mon encara roda de la mateixa manera que rodava 'l dia avants de la distitució, mitj any passat y vint mesos enrera quant fou nomenat per acort unaním dels baladrers, patrioters y molta part de de gent senzilla y de sa casa que de bona fé, sens duple, cregueren que era en Weyler lo general providencial y á l' hora 'l salvador de Cuba y Espanya.

¡Quin desengany més crudel!

Als catalanistas si que lo passat no 'ns ha sorprés gens ni mica, puig que sense esser profetas sabíam y ho diguerem desde 'l dia que s' embarcá cap á Cuba, que son mando tenia d' acabar aixís: despedit pels mateixos baladrers patrioters y demés gent que l' ajudaren á enlayrarlo, que 's cansan y ab rahó aquesta vegada, de veure com seguint sos procediments no s' acabaria la guerra, y cambiant de modo de pensar crehen preferible ensajar altres medis, que son los mateixos medis defensats pels catalanistas desde 'l comensament de la guerra quan eram considerats com á filibusters y renegats de la patria. Lo temps nos ha donat la rahó, pero las tristas consecuencias las rebrem tots plegats.

En Weyler no ha guanyat la partida, mes pot estar content, puig si hé no ha sentit xiular cap bala á deu horas lluny, que d' aixó tothom n' está convenut, en cambi durant los vint mesos de mando, no parant may d' enviar llarchs y ampulosos telégramas pera no dir casi en substancia res y sobre tot en los darrers dias remetentlos á grapats y tots ells fets d' encárrech pera ferse l' interessant, ha volgut que s' acredités la frase encertada d' en Cánovas, quan digué d' éll, al cap de dos mesos que era á Cuba, lo següent: «Creí haber encontrado un general y me ha resultado un telegrafista».

Avuy á la nit en lo teatret de la societat «Juventud Reusense», se posará en escena per segona vegada á petició del públich lo drama en tres actes «La monja enterrada en vida», acabant ab un ball-rennió.

En l' any próxim se celebrará á Berlín una Exposició espanyola, en la que tindrán cabuda productes agrícolas, industrials y artístichs.

Lo tinent d' artillería del exércit francés, Mr. Gandeaux, que recorre lo mon á peu y sense diners, arribará á Barcelona, segons carta postal que ha enviat á un colega, lo próxim dia 26, á dos cuarts d' onze del matí, per la via de Saragossa.

La Junta d' Instrucció pública de Barcelona crida al mestre interí de Sant Quirico Safaja, don Marcelino Borrell y Daldon, cual paradero s' ignora.

Avuy en la societat titulada «La Tranquilat», situada en los horts de la Martella, hi haurá ball per la tarde.

Los diaris de Bilbao se ocupan de las provas efectuadas lo diumenge últim en aquella vila, d' una instalació portada á cap per la Societat «La Maquinista Terrestre y Marítima» de Barcelona, destinada á la elevació d' ayguas del riu Ibaizal, pera fer ús d' ellas la vila de Bilbao. La instalació de que 's tracta se compon de dos grans máquinas de vapor del sistema Compound Corliss y quatre bombas d' émbol bus, cual conjunt devia aixecar per segon 200 litros d' aygua á una alsada de 65 metros.

Segons rumors que hem sentit entre gent arribada de Tarragona, un d' aquestos dias passats en un convent de dita capital s' hi originá un conflicte del qual resultaren alguns ferits.

No responém de la certesa de dita noticia, la consigném sols com á rumor.

Las Dominicales del Libre Pensamiento, aquell periódich de Madrid tan avançat y d'ideas tan humanes, fa coro ab *La Publicidad* defensant a capa y a espasa la campanya d'extermini del general Weyler a Cuba.

¡Quina llástima que aquesta gent no hagin sentat plassa de voluntari y no hagin deixat los ossos en la manigua cubana!

Será l'únic medi de justificar lo seu entusiasme per la guerra. Aixís ens resultan massa criaturas.

Avuy surt pera Madrid la distingida familia de nostre país, lo celebrat escriptor don Joseph Güell y Mercader, á quina desitjém un felís viatge y moltes prosperitats en la capital del Estat.

Lo jove Hortensí Güell, nostre apreciat amich y col·laborador, continuarà desde allá honorant ab sos espirituals articles las columnas de nostre diari, lo que ab nosaltres agrahirán tots nostres lectors.

Arreureu, fins á un altre any.

Nostre apreciat colega local *Semanario Católico*, afirma en son darrer número que no comentà nostre article sobre l'estat en que 'ls soldats tornavan de Cuba y que no 'ns insultà.

Dispensins dit, il·lustrat colega, devíam sufrir una equivocació al llegir lo títol del periódich en que ho vegerem, y en aquest cas no anava per ell lo sueltó que li dedicarem en lo número del dimars passat.

Y en pau ab ell.

Avens d'ahir plogué abundantament per la banda de Alcover y Picamoixons.

Y á Reus sense veure ona gota d'aigua. Sembla que 'l cel y 'l Ajuntament s'hagin conjurat.

«Se diu que ab lo general Weyler es probable que regressi lo general Arolas.

En los centres oficials se nega exactitut á aquesta noticia, afegint que no es probable lo regrés del general per quant encara te missió important que cumplir en la trotxa».

Naturalment, ara estarà ocupat en desfer aquells armatostes que tan inútils y tan cars han costat al país. Perqué veja, si en Weyler assegura que están pacificadas aquellas provincias, no podrà ser mes que aquesta la important missió que te de cumplir en la trocha aquell famós general.

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Administració d'aquesta ciutat, puja á la cantitat de pessetas 1045'36.

SECCIO LITERARIA

Contemplant un vellet

Pobre vell! cada dissapte per ma casa 't veig passar, y ab ven plena de misteri demanas la caritat.

De ma casa t'encaminas á la porta del costat, y ab pas breu, de porta en porta t'allunyas allá d'enllá.

Cap ahont vas? Quina es ta ruta durant los dies tan llerchs fins que tornas al dissapte á ma porta á demanar?

Cap ahont vas, vellet, que trobis qui 't dongui un bocí de pá? Cap ahont vas que en las nits fredás un recó pugas trobar?

Pobre vell! de cap á terra los recorts be 't passarán! Vuytanta anys de fer ta via dessobre aqueix mon ingrát!

Ah! fas bé de mirá á terra, bona mare, no deix may. Perque pugas sostenirte lo bastó posa en tes mans.

Quans los humans t'abandonan per tu fa granar los camps, y encár, crudels, te disputan los fruyts de son sí arrencats.

Per tú te recones de marges y paliers arresserats, quan de sos palaus y casas te llensan los inhumans.

Allí lo cel te contempla com son fill més estimat, rebutj que 'l rebutj rebutja porque 't veu d'ell desigual.

¡Durant eixas nits glassadas y quants cops t'hi haurás trobat! ¿Qui 't vetlla, bon vell, qui 't vetlla que al endemá 't pots alsar?

Oh! no faltis cap dissapte á buscar la caritat. Que la terra, bona mare son llit te dongui y son pá.

Jo estich trist, vellet, y penso que un dissapte ha d'arribar que t'esperaré en ma porta y tu, vellet, no vindrás.

Ay! la terra, bona mare, de tu s'haurá apiadat y en son sí, que ya 't reclama, eternament dormirás.

J. ALADERN.

23 Octubre 97.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d'avy. — Sant Rafel.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Avuy á dos cuarts de 8 del matí tindrà lloch la Comunió general en Ntra. Sra. dels Dolors y á dos cuarts de 5 de la tarde la funció mensual ab lo Rosari del mes d' Octubre ab exposició de S. D. M.

Sant de demá. — Sant Crissanto.

SECCIO COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS
CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	64.17	Filipinas	
Exterior	79.97	Aduanas	97'
Amortisable	77.75	Cubas 1886	94'
Fransas	20.10	Cubas 1890	77.62
Norts	23.40	Obs. 6 0/0 Fransa	95.75
Exterior París	60.37	Obs. 3 0/0	53.25
París	32.70	Londres	33.35

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paisos.

BOLSI DE REUS

Cotisations realitzadas en lo dia d'ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	64.16	Fransas	20.05
Exterior	79.95	Cubas vellas	94'
Colonial	88.78	Cubas novas	77.62
Norts	23.35	Aduanas	97'
Obligacions Alm. sas.	81.87	Oblig. 3 0/0 Fransas	53.25
		Filipinas	93.76
PARIS			
Exterior	60.34	Norts	
GIROS			
París	32.70	Londres	33.35

Cambis corrents en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan V. llés, D. Joan Llauredó Prats y D. Joan Vallés Vallduvi.

Londres	90 d/v.	00.00 diner	8 d/v.	06.00
París	8 d/v.	00.00	Marsella	06.00
VALORS LOCALS DINER PAPER. OPER.				
ACCIONS				
Gas Reusense	010	61 0	010	
Industrial Harinera		850	0	
Banch de Reus		600	0	
Manufacturera de Algodon		500	0	
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.		100	0	
		415		

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 22

Vapor espanyol «Correo de Cartagena», de 258 toneladas, ab bocoyts buyt, consignat als senyors Viuda y Nebot de P. Ferrer Mary.

Vapor espanyol «Cervantes», de 296 ts., de Valencia, ab arròs, alcohol, guixas, oli y altres efectes, son agent don Joseph M. Ricomé.

Despatzadas

Cap.

ANUNCIS PARTICULARS

CLASSES DE MÚSICA

Per lo professor Estanislao Mateu

Quedan obertas desde primer d' Octubre en casa ó á domicili.

Curs especial de piano y cant.

Arrabal Sta. Anna, 64, entressuelo.

Academia Fortuny

Ensenyansa de dibuix, pintura y modelat

BIRIGIDA PER

RAMON CASALS

Premiat ab medallas, diplomas y mencions honoríficas en varias exposicions, alumno per oposició del «Regio Instituto di Belli Arti» en Roma.

Ensenyansa de dibuix lineal, adorno, figura, paisatge, natural, pintura el oli y l'ayguada.

Dibuix y pintura ab model viu

Carrer Major núm. 28, pis 1.º.—Reus

TELEGRAMAS

Madrid 23.

Lo general Weyler ha enviat, aprop la cuestió Ughes, lo següent telégrama:

«Constantme que la premosa de Nova York s'ha fet carrech d'una falsetat, maniesto á V. E. que Ughes, súbdit inglés segons informes del consulat británich, mori d'un atach al cor, no poguent esser robat per viure d'almoyna.—W. yler.»

—Un telégrama de Santa Cruz de Tenerife diu que ahir embarcaren en aquell port los soldats de la provincia destina's á Cuba.

Los expedicionaris foren despedits per las autoritats y numeró públich que 'ls feu una carinyosa despedida.

Los reclutas foren obsequiats ab metálich, tabacos y vins generosos.

—«The Times» publica un despaig de Simbla en lo que s'fixa las perdus dels inglesos en lo combat de Bargay en tres oficials morts, cinch ferits y 156 soldats entre morts y ferits.

—Segons noticias rebudas de Roma, los periódichs oficiosos combaten las ideas emesas contra 'l manteniment de la triple aliança.

—Diuen de Londres que 'ls maquinistas inglesos declarats en vaga han rebut aquets últims dias auxiliis importants.

Se fan ascendir aquets auxiliis á 32,000 lliuras esterlinas.

A pesar de ser tan crescuda aquesta cantitat, com son en tant número los huelguistas sols ha alcançat pera subvenir á cada huelguista ab una suma de 5 á 15 xelins.

Las tentativas pera arribar á un acort de concordia, entre obrers y amos, han fracassat per ara.

—Telegrafia de Lisboa que s'ha celebrat lo banquet de gala en honor del rey de Siam, concorregut lo Govern y 'ls elments oficials.

—Están acordats los nomenclaments de secretaris dels Governos civils de Tarragona y Girona.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Gran Companya de Opera y Sarsuela espanyola baix la direcció del Mre. D. Francisco Perez Cabrero.

ABONO

Se'n obra un de 30 funcions dividit en séries de 10 baix los següents preus:

Palcos prosceñis plateas ab 4 entradas	Ptas. 110'
> principals ab 4 entradas	> 100'
> segons ab 4 entradas	> 70'
> tercers ab 4 entradas	> 20'
> plateas ab 4 entradas	> 85'
> principals ab 4 entradas	> 75'
> segons ab 4 entradas	> 42.50
Silló ab entrada	> 13.50
Lloneta de segon pis ab entrada	> 10'
Entrada á localitat	> 6.25

Imp. de G. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

'SORTIDAS'

De Reus á Barcelona

5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.

8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilafranca).

12:11 t. mercancias, segunda y tercera.

1:57 t. correo (per Vilafranca).

De Barcelona á Reus

5:25 m. (per Vilafranca).

9:46 m. (per Vilafranca).

15:21 t. per id.

7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus á Mora

9:33 m. — 1:04 t. — 2:40 t. — 7:19 y 9:57 nit.

De Mora á Reus

4:21 m. — 8:00 m. — 12:03 t. — 6:04 t. — 7:36 n.

De Reus á Tarragona

8:30 m. — 9:47 m. — 2 t. — 7:04 t.

De Tarragona á Reus

7:30 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:20 n.

Biblioteca Regionalista

Llibreria Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIO CATALANA

«Lo Catalanisme», per Valentí Almirall, 10 rals.

«Quadros», per Emili Vilanova, 2

«La Dida», per Joseph Felin y Codina, 2

«Cartas Andorranas», per Joseph Aladern, 2

«Costums típicas», per id., 2

«Alcover», monografía, per id., 2

«Poesias», per Manel Marinel-lo, 2

«Oda á Barcelona», per Jascinto Verdaguer, 4

«Lo Pl de las tres blancas», per id., 2

«L'Agleñay», per Ramon Masferrer, 2

«Croquis Pirenencs», per J. Massó Torrents, 12

«La Fada», per id., 4

«Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó, 2

«Anat pel mon», per Santiago Russinyol, 16

«Les Cròniques catalanes», per Gabriel Turell, 12

«Obrs catalanes», per Joseph Ixart, 20

«Poesias», de Joan Maragall, 8

«Alades», per Emili Guanyabens, 8

«Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias, 8

«Montibaz», per Bosch de la Trinxeria, 12

«Quan jo era noy», per A. de Riquer, 20

BANCH HIPOTECARI D' ESPANYA

Préstams hipotecaris al 5 y 12 per cent d' interés anual amortisables á llarch plasso de 5 á 50 anys.

Ab garantia de fincas rústicas y urbanas.

Acabadas las anysats que s' hagin pactat queda la fincallure pera l propietari, sens necessitat de cap gast; nitenir allavors que reembolsar cap part del capital.

Además, lo Ranch, acepta en cualsevol época lo reembols total ó parcial del préstam.

No importa que las fincas estiguin hipotecadas.

No s' admeten préstams inferiors á 5.000 pessetas.

Agent pera la Provincia: D. DANIEL VIRGILI. Quants desitjin proposar operacions, trobaran á dit senyor tots los diluns en la FONDA DE LONDRES.—REUS.

Societat general de transports marítims á vapor de Marsella

Serveys del mes de Octubre de 1897

LINEA DIRECTA PERA 'L RIO DE LA PLATA

Sortirá de Barcelona lo dia 21 de Octubre directament pera Montevideo y Buenos Aires lo magnífich y ràpid vapor francés

ITALIE

LINEA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortiran de Barcelona pera Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos Aires grandiosos y acreditats vapors francesos

lo dia 1 de Octubre lo vapor «Aquitaine»

lo dia 26 «Les Alpes»

Consignataris á Barcelona, RIPOL y C.^a, Plasse de Palacio.—Barcelona.

DEL PASSATJER

De Reus á Lleyda

8:40 m. — 5:23 t.

De Lleyda á Reus

5:50 m. — 3:50 t.

De Reus á Vimbodí

1:28 t. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Vimbodí á Reus

9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Tarragona á Valencia

9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia á Tarragona

11 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIO DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8:30 m.

«Música vella», per E. Doria y Bonaplata, 12

«Figura y paisatge», per Narcís Oller, 12

«Tascant per les Serres», per J. Pons y Masaveu, 12

«Especres», per Enrich Ibsen, 8

Obras dramáticas de la biblioteca del «Teatro Regional», á meytat de preu.

«Cansons Catalanas», harmonisades per Enrich Morera, han sortit:

«Sant Ramón», 2 rals.

«Planys», 2

«El Maçoudia», per Brunet y Bellet, 4

SECCIO CASTELLANA

«España tal cual es», per Valentí Almirall, 4 rals.

«Patria y Región», per Salvador Golpe, 12

«Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y Flaquer, 2

SECCIO GALLEGA

«Odas de Anacreonte», per Eferanci Vaamonde, 5 rals.

Además están á la venda diferentes obras de celebrats literats catalans, castellans y extranjeris.

De Barcelona (per Tarragona) 9:30 m.

De id. directe 10:30 t.

De id. id. 11:30 t.

De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7:30 t.

De Madrid y Zaragoza 2:30 n.

De Lleyda y Huesca 7:30 n.

NOTA: Los correos pera Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 27 de Novembre y 15 y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d'aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra. Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5:00 m.

Pera id. á las 2:00 t.

Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m

Pera id. id. (per idem) á las 2:00 t.

Pera Tarragona, directe á las 7:00 n.

Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas á las 8:00 m.

Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1:00 t.

Los pobles servits per peatons á las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida á las 7 de la nit per Tarragona.

ASCENSORES-SIVILLA

Hidráulicos y Eléctricos

MONTA-CARGAS Y MONTA-PLATOS

APARATOS MOVIDOS POR MOTOR

ELEVADORES

TODOS SISTEMAS

Vapor, de Gas Y Á BRAZO

MUNAR Y GUITART

S. en C.

INGENIEROS Y ARQUITECTOS

LIBERTAD, 1, MADRID

La casa construye y tiene funcionando aparatos elevadores de todos los sistemas conocidos, como son los de equilibrio superior, equilibrio inferior, hidrostatico, funiculares, de compensador, eléctrico, hidroeléctrico, mecánicos, á brazo, etc., que se describen en el CATALOGO GENERAL DE LA CASA.

Se facilitan Catálogos y Presupuestos

1897

Las verdaderas AGUAS MINERALES de

VICHY

del Estado francés, son los manantiales:

VICHY-HOPITAL Enfermedades del Estómago

VICHY-GRANDE-GRILLE Enfermedades del Rigado

VICHY-CELESTINS Enfermedades de las Vias urinarias, Diabetes, Gota, etc.

Véndense en las principales Farmacias, Droguerías y Depósitos de Aguas Minerales

Para evitar toda clase de substitutiones los consumidores deben siempre pedir y exigir: Vichy-Hopital, Vichy-Celestins, Vichy-Grande Grille

Los verdaderos AGUAS MINERALES de VICHY del Estado francés, son los manantiales: VICHY-HOPITAL, VICHY-GRANDE-GRILLE, VICHY-CELESTINS. Véndense en las principales Farmacias, Droguerías y Depósitos de Aguas Minerales. Para evitar toda clase de substitutiones los consumidores deben siempre pedir y exigir: Vichy-Hopital, Vichy-Celestins, Vichy-Grande Grille.